

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

21.11.2023. Nr. P005-17/27.1/14988

Uz 02.11.2023. Nr. 01-09/036

SIA "VVVVVV"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir izskatījis SIA "VVVVVV", reģistrācijas numurs 5555555555 (turpmāk – iesniedzēja), 2023. gada 2. novembra iesniegumu par uzziņas sniegšanu par Padomes 2014. gada 31. jūlija Regulas (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk arī – Regula Nr. 833/2014), 3.i panta piemērošanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējas iesniegumā ir šāds faktu apraksts.

2021. gada 15. decembrī starp *RRRRRR OU* (Igaunijas Republikā reģistrēta komercsabiedrība, reģistrācijas Nr. 2222222) (turpmāk – *RRRRRR*) kā pārdevēju, no vienas puses, un SIA "KKKKKK" (reģistrācijas Nr. 1111111111) (turpmāk – *KKK*) kā pircēju, no otras puses, tika noslēgts līgums Nr. MET/ROX/VKE-1-2022 par metanola iegādi uz DAP piegādes nosacījumiem (līgums pievienots iesniegumam). Saskaņā ar noslēgto līgumu *KKK* vienojās ar *RRRRRR*, ka laika posmā no 2022. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim tā iegādāsies no *RRRRRR* 4250 MT (četri tūkstoši divi simti piecdesmit metriskās tonnas) Krievijas Federācijas izcelsmes metanola (CAS 67-56-1) (cita starpā līgumā tika pielīgts, ka par konkrētu nākamā mēneša ietvaros piegādājamā metanola daudzumu puses atsevišķi vienosies līdz esošā mēneša 25. datumam).

Izpildot līguma nosacījumus, laika posmā no 2022. gada 14. aprīļa līdz 2022. gada 6. maijam *RRRRRR* ar dzelzceļa cisternām piegādāja *KKK* kopā 193,8 MT (viens simts deviņdesmit trīs metriskās tonnas, 800 kg) metanola (2022. gada 14. aprīlī tika piegādātas 65 MT metanola, 2022. gada 2. maijā tika piegādātas 65 MT metanola, 2022. gada 6. maijā tika piegādātas 63,8 MT metanola).

Minētais KKK piegādātais metanols ir ārpussavienības statusa prece Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, izpratnē. Saskaņā ar kravas pavaddokumentiem metanols ar dzelzceļa cisternām tika ievests Eiropas Savienības teritorijā laika periodā no 2022. gada 14. aprīļa līdz 2022. gada 6. maijam.

2022. gada 8. aprīlī starp iesniedzēju kā pircēju, no vienas puses, un KKK kā pārdevēju, no otras puses, tika noslēgts metanola pirkuma līgums Nr. MET/02-2022 (līgums pievienots iesniegumam). Saskaņā ar noslēgto līgumu KKK apņemas pārdot iesniedzējai metanolu ar kopējo apjomu līdz 194 MT (viens simts deviņdesmit četrām metriskajām tonnām).

Izpildot līguma nosacījumus, laika posmā no 2022. gada 14. aprīļa līdz 2022. gada 6. maijam KKK ar dzelzceļa cisternām piegādāja iesniedzējai kopā 193,8 MT (viens simts deviņdesmit trīs metriskās tonnas, 800 kg) metanola (2022. gada 14. aprīlī tika piegādātas 65 MT metanola, 2022. gada 2. maijā tika piegādātas 65 MT metanola, 2022. gada 6. maijā tika piegādātas 63,8 MT metanola). Iesniedzēja pieņēma metanolu savā noliktavā, piemērojot nākamo muitas procedūru – “uzglabāšana brīvajā zonā”. Pēc metanola saņemšanas iesniedzēja daļu no metanola pārdeva citiem klientiem (kamēr bija neskaidra situācija ar Krievijas Federācijas izcelsmes metanola juridisko statusu, tā izmantošanas tiesiskajām sekām un citiem neprognozējamiem apstākļiem, klienti ar lielu piesardzību vēlējās iegādāties šādu, t. i., Krievijas Federācijas izcelsmes, metanolu (pat neskatoties uz to, ka šis metanols Eiropas Savienības teritorijā tika ievests uz iepriekš noslēgta līguma pamata un tas tika ievests Eiropas Savienības teritorijā, pirms stājās spēkā ar Regulu noteiktais aizliegums ievest Krievijas Federācijas izcelsmes metanolu Eiropas Savienības teritorijā)), atlikušais daudzums joprojām atrodas iesniedzējas brīvās zonas noliktavā. Uz šī iesnieguma sagatavošanas brīdi rezervuāros atlikušā metanola apjoms (ņemot vērā iepriekš atsavināto metanolu un zudumus) ir 145,820 MT (viens simts četrdesmit piecas metriskās tonnas, 820 kg).

Iesniedzēja ir uzsākusi pārrunas ar potenciālo pircēju par atlikušās metanola daļas 145,820 MT (viens simts četrdesmit piecas metriskās tonnas, 820 kg) atsavināšanu (pārdošanu). Potenciālais metanola pircējs ir Eiropas Savienības teritorijā reģistrēta komercsabiedrība, kura savas komercdarbības ietvaros plāno metanolu izmantot biodīzeļdegvielas ražošanai.

No minētajiem faktiem izrietošs konkrēts jautājums, atbilde uz kuru ir atkarīga no tā juridiska vērtējuma.

Regulas 3.i panta 1. punkts nosaka: “Savienībā ir aizliegts tieši vai netieši pirkt, importēt vai nodot XXI pielikumā uzskaitītās preces, kas Krievijai rada ievērojamus ieņēmumus, tādējādi ļaujot tai veikt darbības, kuras destabilizē situāciju Ukrainā, ja šo preču izcelsme ir Krievijā vai ja tās tiek eksportētas no Krievijas.” Regulas XXI pielikuma 3.i pantā minēto preču un tehnoloģiju sarakstā ir iekļauts arī metanols (CAS 67-56-1).

No Regulas 3.i panta 1. punkta gramatiskā formulējuma var rasties priekšstats, ka arī pašas Eiropas Savienības iekšienē ir aizliegts tieši vai netieši pirkt, importēt vai nodot XXI pielikumā uzskaitītās preces. Tomēr, iepazīstoties ar minētās

normas vārdisko tvērumu citās valodās, piemēram, angļu, vācu un poļu valodā, secināms, ka minētais aizliegums attiecas vienīgi uz Regulas XXI pielikumā uzskaitīto preču pirkšanu, importēšanu vai nodošanu uz Eiropas Savienību no Krievijas vai citām trešajām valstīm, ja preces izcelsme ir Krievija. Tā Regulas 3.i panta 1. punkts angļu valodā noteic, ka *“It shall be prohibited to purchase, import, or transfer, directly or indirectly, goods which generate significant revenues for Russia thereby enabling its actions destabilising the situation in Ukraine, as listed in Annex XXI into the Union if they originate in Russia or are exported from Russia.”* Savukārt minētās normas precīzs tulkojums uz latviešu valodu nozīmē, ka *“Ir aizliegts tieši vai netieši pirkt, importēt vai pārvest uz Savienību preces, kas Krievijai rada ievērojamus ieņēmumus, tādējādi ļaujot tai destabilizēt situāciju Ukrainā, kā uzskaitīts XXI pielikumā, ja to izcelsme ir Krievijā vai ja tās eksportē no Krievijas.”*

No minētā pirmšķietami secināms: ja Krievijas Federācijas izcelsmes metanols Eiropas Savienības teritorijā tika ievests, pirms stājās spēkā ar Regulu noteiktie ierobežojumi metanola ievēšanai Eiropas Savienības teritorijā (ar 2022. gada 16. decembra grozījumiem Regulas 3.i pantā tika iekļauts 3.ba punkts šādā redakcijā: *“3.ba Attiecībā uz XXI pielikuma B daļā uzskaitītajām precēm ar KN kodu 2905 11. un 2. punktā noteiktos aizliegumus nepiemēro tādu līgumu izpildei līdz 2023. gada 18. jūnijam, kas noslēgti pirms 2022. gada 7. oktobra, vai šādu līgumu izpildei nepieciešamu papildu līgumu izpildei.”*), iesniedzēja šādu metanolu drīkst atsavināt (pārdot) trešajām personām.

Minēto apstiprina arī Eiropas Komisija, paskaidrojot Regulas 833/2014 3.i panta 1. punkta vārdu kopas *“Savienībā ir aizliegts tieši vai netieši pirkt, importēt vai nodot XXI pielikumā uzskaitītās preces [..]”* vārda *“pirkt”* tvērumu. Savā skaidrojumā Eiropas Komisija norāda, ka Regulas 833/2014 3.g, 3.i, 3.j un 3.m pantā paredzētie ierobežojumi neattiecas uz precēm, kas jau ir laistas brīvā apgrozībā Eiropas Savienības teritorijā, pirms attiecīgās sankcijas kļūst piemērojamas.¹ Analogiski attiecībā uz jēlnaftas un naftas produktiem Eiropas Komisija ir norādījusi, ka Regulas 833/2014 3.m pantā noteiktais aizliegums neattiecas uz precēm, kas ir ievestas Eiropas Savienības teritorijā pirms sankcijām.² Iesniedzējas ieskatā minētais Eiropas Komisijas skaidrojums ir attiecināms arī uz tādām precēm, kas ievestas Eiropas Savienības teritorijā līdz Regulas 833/2014 3.i panta 3.b punktā noteiktajam galīgajam līgumu izpildes termiņam – 2023. gada 18. jūnijam.

Minētais secinājums būtu arī saistāms ar Regulas 833/2014 3.i panta mērķi, kurš ir izsecināms no tiesību normas teksta un Eiropas Savienības noteikto sankciju

¹ European Commission. Consolidated FAQs on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014. Issued on: 22 June 2022. Last update: 27 October 2022, p. 202: *“Does ‘purchase’ or ‘transfer’ also refer to restricted goods that are already released for free circulation within the territory of the Union before the restrictive measures? No. The restrictions envisaged in Articles 3g, 3i, 3j and 3m of Council Regulation 833/2014 do not concern goods which are already released for free circulation within the territory of the Union (i.e. usually already placed on the market) at the time when the respective measure becomes applicable”*

² European Commission. Consolidated FAQs on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014. Issued on: 22 June 2022. Last update: 27 October 2022, p. 210: *“Can an EU operator resell goods set out in Annex XXV which were imported into the Union prior to 4 June 2022? Yes, the prohibition set out in Article 3m does not apply to goods which were already released for free circulation within the territory of the Union prior to 4 June 2022.”*

Krievijas Federācijai kopuma. Proti, aizliegums Eiropas Savienībā tieši vai netieši pirkt, importēt vai nodot noteiktas Krievijas Federācijas izcelsmes preces ir, jo tās rada Krievijas Federācijai ievērojamus ieņēmumus, kas var tikt izmantoti karā pret Ukrainu. Savukārt, ja prece, kuras izcelsme ir Krievijas Federācija vai kura eksportēta no Krievijas Federācijas, jau ir iegādāta un ievesta Eiropas Savienības (Latvijas Republikas) teritorijā, tad vairs nav pamata runāt par ieņēmumiem Krievijas Federācijai, jo šāds darījums jau ir izpildīts.

Kā redzams no minētā faktu apraksta un juridisko normu uzskaitījuma, iesniedzējai ir radušies konkrēti jautājumi, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiskā vērtējuma, t. i., vai iesniedzēja pareizi interpretē un juridiski korekti piemēro Padomes 2014. gada 31. jūlija Regulas (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā, turpmāk – Regula, 3.i pantu, izdarot secinājumus, ka uz to (iesniedzēju) neattiecas un esošajā situācijā nevar tikt piemēroti Regulas 3.i pantā noteiktie ierobežojumi atsavināt metanolu, kurš ražots Krievijas Federācijā, jo darījums par šī konkrētā (šāda) metanola iegādi tika noslēgts 2022. gada 8. aprīlī un šis konkrētais (šāds) metanols fiziski tika ievests Eiropas Savienības (Latvijas Republikas) teritorijā laika posmā no 2022. gada 14. aprīļa līdz 2022. gada 6. maijam (t. i., pirms stājās spēkā ar Regulu noteiktais aizliegums Eiropas Savienības teritorijā ievest Krievijas Federācijas izcelsmes metanolu).

Iesniedzēja lūdz apstiprinājumu tam, ka pareizi interpretē Regulas Nr. 833/2014 normas un drīkst atsavināt metanolu, kurš ražots Krievijas Federācijā, jo darījums par šī konkrētā (šāda) metanola iegādi tika noslēgts 2022. gada 8. aprīlī un šis konkrētais (šāds) metanols fiziski tika ievests Eiropas Savienības (Latvijas Republikas) teritorijā laika posmā no 2022. gada 14. aprīļa līdz 2022. gada 6. maijam (t. i., pirms stājās spēkā ar Regulu Nr. 833/2014 noteiktais aizliegums Eiropas Savienības teritorijā ievest Krievijas Federācijas izcelsmes metanolu).

Paskaidrojums, kādēļ šāda uzziņa nepieciešama.

Uzziņa ir nepieciešama, lai iesniedzēja varētu pareizi interpretēt un juridiski korekti piemērot tiesību normas attiecībā uz darījumiem ar tādām precēm, kuru aprītei noteikti ierobežojumi ar Padomes 2014. gada 31. jūlija Regulu (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā.

VID, izvērtējis iesniedzējas iesniegumā ietverto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiskā vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Ierobežojumus preču ieviešanai no Krievijas Federācijas noteic Regula Nr. 833/2014.

Regulas Nr. 833/2014 3.i pants noteic, ka Savienībā ir aizliegts tieši vai netieši pirkt, importēt vai nodot XXI pielikumā uzskaitītās preces, kas Krievijai rada

ievērojamus ieņēmumus, tādējādi ļaujot tai veikt darbības, kuras destabilizē situāciju Ukrainā, ja šo preču izcelsme ir Krievijā vai ja tās tiek eksportētas no Krievijas.

Ar Padomes 2022. gada 6. oktobra Regulas (ES) 2022/1904, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā, 1. panta 19. punktu un VI pielikumu ir grozīts Regulas Nr. 833/2014 XXI pielikums, iekļaujot tā B daļā Kombinētās nomenklatūras kodu 2905 11 – metanols (metilspirts).

Tādējādi uz precēm ar Kombinētās nomenklatūras kodu 2905 11 attiecas Regulas Nr. 833/2014 3.i panta 1. punktā noteiktais aizliegums no 2022. gada 7. oktobra, tas ir, tieši vai netieši pirkt, importēt vai nodot.

Saskaņā ar Regulas Nr. 833/2014 12.e panta 1. punktu, lai piemērotu šajā regulā noteiktos aizliegumus importēt preces, muitas iestādes var izlaist preces, kas fiziski atrodas Savienībā, kā paredzēts Savienības Muitas kodeksa 5. panta 26. punktā, ja tās bija iesniegtas muitas dienestiem saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 134. pantu pirms attiecīgo importa aizliegumu stāšanās spēkā vai piemērošanas dienas atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk.

Tādējādi, ja preces ir ievestas Eiropas Savienībā pirms sankciju regulā iekļautā aizlieguma datuma, tad tām ir iespējams piemērot muitas procedūru “laišana brīvā apgrozībā”. Savukārt, ja preces ir ievestas Eiropas Savienībā pēc sankciju regulā iekļautā aizlieguma datuma, tad uz precēm attiecināms importa aizliegums.

Precei “metanols” ar Kombinētās nomenklatūras kodu 2905 11, kas ievesta Latvijā (Eiropas Savienībā) no 2022. gada 14. aprīļa līdz 2022. gada 6. maijam, ir iespējams piemērot muitas procedūru “laišana brīvā apgrozībā” un attiecīgi tālāk ar tām rīkoties atkarībā no iecerētā mērķa.

Vienlaikus jāņem vērā, ka Padomes 2014. gada 17. marta Regulā (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, ir noteikts aizliegums tieši vai netieši darīt pieejamus līdzekļus vai saimnieciskos resursus regulas I pielikumā uzskaitītajām fiziskajām personām vai ar tām saistītajām fiziskajām vai juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām vai to labā.

Par sankciju režīma ievērošanu atbildīga ir persona, kura iesaistās darījumos, un tai ir nepieciešams izvērtēt darījuma partnerus, lai izvairītos no iesaistīšanās darījumos ar personām, attiecībā uz kurām noteikts aizliegums darīt tām pieejamus finanšu un saimnieciskos resursus.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Regulas Nr. 833/2014 3.i pants, 12.e panta 1. punkts, Regulas Nr. 833/2014 XXI pielikums, Padomes 2014. gada 17. marta Regulas (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, I pielikums.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets,

uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka VID attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p. i.

R. Zukuls

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Paspārne 67120832